

- Kun tekee peltotyöt itse, tuntuma maahan ja sen muutoksiin säilyy, Kalle Kivelä tuumaa ja kiittelee muun muassa ilmakuvia pelloista. Niistä näkee, missä kohdin kasvussa on ongelmia, jotka vaativat toimenpiteitä.

RENKAAT RULLAAVAT parhaimmillaan peltomaan hyväksi

Perniöläisen Alaspään tilan kumpuilevassa maisemassa seisoo peltotraktorin nokka kohti sateen perusteellisesti kastelemaa peltoa. Kalle Kivelällä on kädessään painemittari, jolla rengaspaineet tarkistetaan aina ennen kuin kone käynnistetään peltotöitä varten.

Paineita, painotuksia ja esimerkiksi nokkapainoja säätämällä haetaan kompromissi niin, että työt saadaan tehtyä peltomaan rakenteelle oikein ja sopivasti. Vetopidon on oltava kohdillaan.

- Koneen pitää kulkea eteenpäin, mutta peltomaan tiivistymistä on vältettävä. Siihen voidaan vaikuttaa myös ajolinjojen valinnalla, Kivelä selittää ja innostuu kertomaan, miten kumpuilevassa peltomaassa on ajettava aistit ja havaintokyky tarkkana. Jos traktori alkaa sutimaan, se tekee pahaa maan rakenteelle.

- Levikepyörillä lisätään kantopintaa, jolloin paineita voidaan laskea niin alas kuin mahdollista silloin, kun maa on kostea. Kuorman kantokyky on tietenkin otettava huomioon. Homma vaatii tarkkuutta. Jos rengaspaineet ovat liian alhaiset, rengas voi luiskahtaa pois päältä tai vaurioitua.

Se taas on huono juttu niin kukkarolle kuin kasvukunnollekin. Mietin koko ajan, miten maan mikrobit ja muut työläiset pysyvät hengissä ja pystyvät jatkamaan työtään.

Sateinen syksy ei ainakaan vähentänyt haasteita, mutta ajatus vahvistui siitä, että maan kestäväan kasvukuntoon panostaminen kannattaa.

– Se oli yksi syy, miksi lähdin mukaan Järki Pellon ja OSMO -hankkeen järjestämille rengaskursseille. Siellä kuuli opettajien esitelmien lisäksi kollegoiden kokemuksia ja sai käytännön vinkkejä omiin ajatuksiin ja ratkaisuihinkin. Mittaan jatkuvasti penetrometrillä maan tiiviyttä. Yritän säätää rengaspaineita niin, että ajaminen pelloilla tiivistää mahdollisimman vähän maata.

Kestävään tuotantoon

Kivelä kertoo, että kymmenisen vuotta sitten hänen aloittaessaan kotitilansa isäntänä ja jättäessään kuukausipalkkaisen työnsä auto-alalla, henki oli vielä toinen.

– Tilalla keskityttiin silloin juurikkaanviljelyyn. Parempia satoja tavoiteltiin lisälannoitteilla ja tehostamalla rikkaruohojen torjuntaa. Sadot kasvoivat aluksi mutta niin tekivät kulutkin.

Kun perheeseen syntyi lapsia, kertoo kolmen pienen tyttären isä ryhtyneensä ajattelemaan pidemmällä täh-

täimellä asioita. Tulevaisuudessakin on tuotettava ruokaa mahdollisimman turvallisesti ja kestävästi.

Alaspään tilan isäntä kulkee pelloillaan katse ja ajatus tarkkana. Sateisen syksyn jäljiltä pellossa näkyvät toimenpiteiden jälkiä. Entisen juurikaspellon, jossa on viime vuonna kasvanut tyypeä maahan sitovaa hernetä ja retikkaa, maaperän muruisuus on parantunut. Työ on tuottanut tulosta, mutta pitkään jatkuneet valtavat sateet ovat huuhtoneet niitä myös mennessään.

– Vettä jäi peltoon. Vieressä virtaavan joen pinta nousi ja se piti salaojat täynnä.

– Tiedonjanoni on iso. Tahdon viljellä maailmaa paremmaksi. Ekosysteemijatteluun ja maan kasvukuntoon kannatta panostaa, Kalle Kivelä sanoo ja tekee lapiotestin.

– Tulee kyllä mieleen kysymys siitä, mitä syksyn rankat sateet tekivät maan eliöstölle. Selvisivätkö maan mikrobit hengissä, mies pohdiskelee.

– Tärkeintä on pitää peltomaan kunnossa, muruisena ja tuottavana, isäntä sanoo ja kertoo pureutuvansa myös peltoon hiilensitojana.

– Tärkeää on havainnoida, kyseenalaistaa ja ennen kaikkea ajatella tekojen ja toimenpiteiden syitä ja seurauksia. Joskus onnistuu, toisinaan on ajateltava uudelleen. Periksi ei pidä antaa.

Alaspään tila Perniössä

- 36 ha viljeltyä alaa (juurikasta, viljaa, saneerauskasveja ja avomaan vihanneksia)
- lisätienestiä polttopuusta Kallenklapi-yrityksessä
- perheessä vaimo **Krista** sekä tyttäret **Minttu, Kaisla** ja **Hilla**.

Järki Pelto 2017-2018

- Paimion, Sauvon ja Salon alueilla
- Levittää tietoa maaperän hoidosta ja peltoluonnon monimuotoisuudesta
- Hanketta hallinnoi BSAG (Baltic Sea Action Group – Elävä Itämeri säätiö).

Pysy mukana peltojärjen juoksussa

- avoin Järki Pelto -ryhmä Facebookissa
- Järki-hankkeen nettisivuilla.

Sateinen syksy kasvattaa peltomaan haasteita. Kalle Kivelä kulkee lapioiden kädessään kasvipeitteisellä pellollaan. Kuoppatestillä hän kurkistaa, miten pellon rakenne ja sille tärkeä eliöstö on selvinnyt.

Maatalousrengaskursseilla paiskittiin töitä paremman peltomaan hyväksi

Tiivistymisen voi välttää oikeilla renkailla ja paineilla

TOTTA SE ON, vaikkei suoraan siltä tuntuisikaan. Isoillakin koneilla voi ajaa pellossa ilman, että maa tiivistyy liikaa.

– Kun pidetään huoli siitä, että koneessa on oikeankokoiset renkaat ja niissä sopivat paineet, niin työ sujuu hankalillakin pelloilla. Kone ei saa upota, eikä tiivistää peltomaata. Oikeilla valinnoilla peltomaan rakenne pysyy kunnossa ja tuottavana, erikoissuunnittelija ja viljelijä **Jukka Rajala** sanoo.

Rajalan vetämä OSMO-hanke on yhdessä Järki Pelto -hankkeen kanssa pyörittänyt Varsinais-Suomessa kolmen illan maatalousrengaskursseja, jossa on kaivettu esiin renkaisiin ja rengasvalintoihin liittyviä ratkaisuja.

Kurssi oli suosittu ja veti auditoriot täyteen. Syksyn sateet herättivät monet hakemaan ratkaisuja ja keinoja märkien peltomaitten hoitoon ja ajattelemaan viljelyalansa hyvinvointia ja tulevaisuutta. Kurssilaiset ovat yhdessä ratkoneet ongelmia ja hake-

neet ratkaisuja tilakohtaisesti. Samalla on otettu

oppia toisten kokemuksista.

– Oikeiden renkaiden valinta voi olla pitkä prosessi. Matkalla voi tulla harhahyppyjä ja virheratkaisuja. Lohkojen, koneiden ja renkaiden on pelattava yhteen, että saavutetaan hyviä ja maata parantavia tuloksia, Rajala sanoo.

Vetokyvystä hyötyyn

Kolmen illan kurssikokonaisuudessa ykkösrivin asiantuntijat valottivat rengasviidakkoa monista näkökulmista. Kiitoksia tuli siitä, että asiat vietiin käytäntöön. Sekä kurssittajat että kurssitettavat toivat avoimesti esiin omia kokemuksiaan. Ryhmätöissä haettiin ratkaisuja käytännön ongelmiin, joihin jokainen viljelijä työssään törmää.

Ensimmäisessä kurssi-illassa pureuduttiin vetokykyyn ja etsittiin ratkaisuja vetohyötysuhteen optimointiin. Asiantuntijana oli muun muassa **Tapio Riipinen**, joka kertoi omista kokeiluistaan.

– Takana on myös epäonnistumisia, joissa on palanut sekä rahaa että rautaa reippaasti, Riipinen totesi.

Pelto on yksilö

– Peltomaan rakenne ja ruuantuotannon turvaaminen myös tulevaisuudessa ovat aina ykkösenä mielessä. Siksi päätimmekin järjestää tällaisen jokaista viljelijää koskettavan rengaskurssin. Jokaisen ei tarvitse tehdä kaikkia virheitä itse. Toisten kokemuksista on hyvä ottaa oppia, Järki Pelto -hankkeen koordinaattori **Olli-Pekka Ruponen** perustelee kurssin järjestämistä.

Ruponen saapastelee savisten peltojensa reunoilla ja pohtii ratkaisuja peltomaan pitämiseksi hyvässä

kunnossa.

– Raskaat koneet tiivistävät helposti maata liikaa, mutta onneksi siihen voidaan vaikuttaa. Ratkaisevassa roolissa ovatkin maatalouskoneiden renkaat ja niiden paineet. Isoillakin koneilla onnistuu, mutta paineiden pitää olla hallussa, Ruponen sanoo.

Keskimmäisessä kurssi-illassa tanskalainen rengasasiantuntija **Åge Boller** toi esiin tuoreita näkemyksiä nimenomaan maan tiivistymisen välttämiseen oikeilla rengasvalinnoilla.

Oman pellon parhaaksi

Kolmas kurssi-ilta vei osallistujat vielä lähemmäs käytäntöä.

– On tärkeää, että viljelijä itse tietää, mitä tahtoo ja tarvitsee, Jukka Rajala korostaa.

– On helppo antaa myyjän päättää puolestaan, mutta myyjähän ei tunne jokaisen tilan peltomaita ja niiden ongelmia ja ominaisuuksia. Rengasvalintoja kannattaa pohtia monesta eri näkökulmasta, eikä epäonnistumiseenkaan pidä lannistua.

Rajala viljelee peltoja Ypäjällä.

– Muutaman kymmenen kilometrin päässä peltomaat ja säätkin saattavat asettaa aivan erilaisia haasteita kuin omilla kotipelloillani. Siksi on tärkeää, että jokainen viljelijä tietää mahdollisimman tarkkaan millaisia peltoja hän viljelee ja miten niiden kanssa on paras menetellä juuri sen tilan olosuhteissa.

– Parhaisiin tuloksiin päästään, kun ollaan kiinnostuneita ja avoimia, sopivan kriittisiä ja vastuullisia. Hyvin hoidetuilla pelloilla päästään hyviin satoihin. Ja kun renkaat ja koneet toimivat yhteen, säästetään jopa polttoaineissa. Rengastietouteen kannattaa siis panostaa.

– Oikeilla renkailla ja paineilla koneet myös kulkevat tasaisemmin. Isoillakin koneilla voidaan ajaa pellolla, kunhan paineet ovat kohdillaan. Painemittareissa pitää olla riittävä tarkkuus, jotta löytyy työskentelylle paras vaihtoehto, Olli-Pekka Ruponen sanoo.

